

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hramnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, petek 8. septembra 1944

Preis - Cena 1 0'80

Ljubljana Borovnici!

Na plemenito pobudo prezidenta pokr. uprave div. gen. Rupnika se priredi v nedeljo pod gornjim geslom po ljubljanskih ulicah javna denarna zbirka za prebivalstvo Borovnice, ki je tako silno trpelo od sovražnega letalskega bombardiranja. 21 stanovanjskih hiš in cela vrsta gospodarskih poslopjij je bilo tedaj uničenih, da je ostalo brez strehe in deloma tudi brez vsega 146 družin s 551 člani. Tem težko prizadetim ljudem je treba na vsak način pomagati. Ljubljana, ki je znana po svojem dobrem sreču, bo prav gotovo tudi v nedeljo storila svojo dolžnost in poskrbela, da bo nedeljska zbirka imela popoln uspeh.

Borovniškemu prebivalstvu pa je treba pomagati tudi z obleko in zato naj vsakdo pregleda svoje omare in prisloži na pomoč žrtvam letalskega napada.

Ljubljana — Borovnici! Naj ne bo to le lepo geslo, temveč dokaz resničnega sočustvovanja Ljubljane z nesrečnimi borovniškimi žrtvami.

Geslo »Ljubljana — Borovnici« naj pomeni Borovnici dejansko pomoč, Ljubljani pa naj bo v čast!

Madžarski sistem prisilne oddaje

Po poročilu Madžarskega zavoda za proučevanje gospodarstva je samo oddaja krušnega žita prekoračila proračun o količini oddanih pridelkov za 57 odstotkov. Pri maščobah je znašal presežek samo 11 odstotkov nad proračunom. S tem je dokazano, da se je sistem prisilne oddaje pridelkov obnesel. Pri pridelkih, katerih oddaja je bila prostovoljna, se sicer proračunana količina ni dosegla, temveč je zaostala za proračunom za 21 odstotkov. Vzrok je deloma v črni borzi, ki je prevzela precej teh predmetov. V celoti pa se je oddalo vseh proizvodov samo za 2,5 odstotka manj, kakor pa je bilo proračunano.

Zelo važna vzpodbuda za oddajo pridelkov je letos odpadla, ker so cene ostale iste ko lansko leto. To se je zgodilo zaradi stabilizacije cen. V letu 1943. so se zaradi zvišanja cen dvignili dohodki kmetovalcev za približno 70 odstotkov. Če pa se upošteva tudi zvišanje cen za potrošne predmete, potem so se zvišali dohodki kmetovalcev dejansko samo za 15 odstotkov.

Letos pa se more pričakovati, da se bodo oddaje znatno povečale, ker so se uvedle posebne premije za več oddane predmete. Kmetovalci dobe za več oddane predmete nakaznice na obutev ali pa na tekstilno blago.

Pospeševanje bolgarskega perutninarstva

Ceprav ima Bolgarska zelo dobre pogoje za perutninarstvo, se je vendar ta gospodarska panoga zelo zanemarila. Bolgarski kmetijski minister je zato izdal na bolgarske kmetovalce oklice, da bolj goje perutninarstvo. Zlasti naj gledajo na to, da se zboljša plemo. Ustanove naj se vzorne farme za gojitev perutnine. Do sedaj se je ustanovilo že 23 takih farm v različnih občinah. Pristojni državni uradi bodo pospeševali ustanovitev takih vzornih farm ter bodo dali sredstva za zgraditev brezhibnih kurnikov. Poleg tega bo kmetijsko ministrstvo nabavljalo tudi plemenke kokoši. Končno bo prire-

Mobilizacija delovnih sil

Pod naslovom »Milijoni novih delovnih ur« opisuje »Deutsche Adria-Zeitung« mobilizacijo delovnih sil v Nemčiji takole:

Ogromne naloge, ki jih je treba rešiti v odločilni fazi te vojne, so nas prisilile, da do kraja izkoristimo vse rezerve dela in storitve v vsem gospodarstvu. Ko so odpravljene vse ovire osebnega in birokratičnega načina, je prosta pot za pridobitev nešteti milijonov delovnih ur za vojno proizvodnjo v vseh panogah gospodarstva in človeškega življenja sploh.

Pri tem gre predvsem za to, da se znatne rezerve storitve, ki so še v obratih, izrabijo brez vsakega ostanka. Z vsemi sredstvi bo doseženo, da bo v bodoče določeni delovni čas v obratih tudi resnično izrabljen. Zaradi tega je uvedena energična borba za zmanjšanje zamud. Če se n. pr. posreči, da se pri vseh delovnih močeh skričijo zamude pri delu za en odstotek, pomeni to toliko ko pridobitev 250.000 novih delovnih moči. Z energijo pa se dajo v mnogih primerih te zamude skričiti še bolj. Uvedeni so bili kontrolni listi, na katerih se beleži vsaka zamuda in vsaka potrebna ali nepotrebna prekinitev dela, potrebno in važno pa je tudi to, da vodstvo obrata delovne moči razbremenijo od raznih opravkov, ki povzročajo motnje in zamude pri delu. To so predvsem razna pota k uradam in zaradi nabav vsakovrstnih potrebščin. Zglasitve pri uradih naj opravi vodstvo obrata po možnosti za vse svoje uslužbence, v obratih pa naj se ustanovijo tudi okrepčevalnice in delavnice za popraviljanje obleke, čevljev itd. V obratih naj se organizira in koncentrira tudi zdravniška služba, da bodo delovne moči rešene opravkov in potov, ki povzročajo velike zamude pri delu.

Znatne rezerve dela in storitve pa so tudi izven obratov ter pri ljudeh, ki sicer ne spadajo pod obveznost delovne službe. To so nešteti moški in ženske vseh starosti, ki lahko poleg svojega dela doma brez vsake osebne škode opravijo še marsikatero delo pri vojni proizvodnji. Uvedena je organizacija vojnega domačega dela v velikem obsegu. Doma se bodo opravljala in izvrševala dela, ki ne zahtevajo posebnega znanja in spretnosti in tudi ne večjih tehničnih sredstev in pripomočkov. Ko bodo vsa taka dela opravljena doma, bodo imeli obrati na razpolago dosti več delovnih moči za ono delo, ki je bolj komplcirano in ki se ne da izvršiti brez tehničnih sredstev. Že v teh dneh bo razdeljeno delo na dom in na obrate. Organizacija vojnega domačega dela bo zajela ljudi, ki se jim ni treba priglasiti k obvezni vojni delovni službi, torej starejše žene in moške ter otroke, ki že lahko pomagajo pri kakem delu. Tako bodo prilagojeni k delu tudi oni člani družine, ki doslej še niso bili in drugače tudi ne bodo v vojni službi. Vsaka škodljiva obremenitev z novim delom bo preprečena, pri čemer pa se bo le dalo nekaj ur dnevnega domačega dela posvetiti vojni proizvodnji.

Ustanovljene bodo tudi občes-

stvene delavnice, ki bodo vodnice in soletne obstoječega in novega domačega obrta ter vsega vojnega domačega dela. Vsak okoliš bo imel tako delavnico, da se bodo v njej nove delovne moči naučile delati ter da bodo dobile tudi material ter za izvedbo dela potrebna tehnična sredstva. Občestvena delavnica pa bo tudi kontrolirala vojno domače delo. To delo je sicer prostovoljno, poskrbljeno pa je, da vsi, ki lahko kaj delajo, ne bodo mogli odreči svojega sodelovanja. Za vojno domače delo generalni pooblaščenec za vojno delovno službo ni uvedel delovnih knjižic in kart, razumljivo pa je, da bo tudi to delo plačano in da bodo vsi, ki ga opravljajo, deležni pravic in skrbstva socialne in delavske zakonodaje. Na ta način organizirano domače delo bo imelo velik delež pri povečanju vojne proizvodnje.

K izvedbi cele vrste vojnih pro-

gramov pa bo mnogo pripomogel tudi dotok novih sposobnih delovnih moči. Ta dotok bo omogočen z izmenjavo delovnih moči med različnimi obrati. Ta izmenjava ima naslednjo načelno osnovo: Delovna moč dobi delo, ki najbolj ustreza njeni sposobnosti. Če se izkaže, da je delavec v kmetijstvu sposoben za delo v tovarni, se premesti tja, potem pa se po svojih sposobnostih udeležuje v različnih obratih. To načelo je bilo že prej merodajno pri zaposlitvi delovnih moči, zdaj se pa po njem delovne moči tudi premeščajo iz obrata v obrat, iz ene proizvodne panoge v drugo. Delo po sposobnosti pripomore na eni strani k zvišanju storitve, na drugi strani pa daje delovni moči pobudo, da tudi sama stopnjuje svojo sposobnost.

Tako je omogočeno, da bo nemško gospodarstvo v vseh svojih panogah doseglo višek vojnih storitev.

Državna ali zasebna blagovna trgovina?

Boj za bodočnost svetovnih blagovnih tržišč se je razvil v vsej ostrosti. Tako v Združenih državah Sev. Amerike ko tudi v Angliji nameravajo vladni krogi v prvih pojnih letih omejiti svobodni tržni promet in nadaljevati z državnimi nakupi in prodajami surovin. Ameriška trgovina se je že združila v obrambni fronti proti tej nameri in tudi v Angliji so se združili zastopniki 38 blagovnih trgov v skupni organizaciji, ki je že javnost poučila, o pomenu angleške zasebne trgovine. Njen promet je znašal letno okoli 400 milijonov funtov in njene desetletne, deloma tudi stoletne tradicije se ne morejo pogrešati, ker opravlja organizirana trgovina najvažnejše gospodarske funkcije.

Opozarjajo pa tudi na to, da je angleška trgovina v zadnjih petih letih itak zelo veliko žrtvovala. Deloma je nekatere proizvode nakupovala država, deloma so se zelo skrčile uvozne količine, ker ni bilo transportnih možnosti za prevoz blaga. Večina tvrdi je morala živeti od svoje substance in zaradi velikih davkov so rezerve tvrdk znatno padle, da bo stopila trgovina v povojno dobo že znatno oslabiljena.

Nasproti tem razlogom pa podurja produkcijski minister, da je Velika Britanija z državnimi nakupi prihranila 35 milijonov funtov. V zvezi s tem opozarja zlasti na baker. Z dogovori z bakrenimi rudniki je mogla vlada nabaviti baker mnogo ceneje, kakor pa bi ga dobila s posredovanjem trgovine iz Argentine ali Chile. Za stališče Anglije pa je

odločilno to, ker se vlada boji, da zasebno gospodarstvo ne bi bilo dovolj močno, da bi moglo že itak oslabiljeno angleško gospodarstvo braniti pred napadi iz USA. Poleg tega pa se tudi ne more spraviti v sklad svobodna blagovna trgovina z dirigiranim gospodarstvom, ki ga mora ohraniti Anglija v vojni dobi že zaradi preprečenja brezposelnosti. Tudi list »Times« je opozoril, da se je z državnimi nakupi in prodajami zagotovila stabilnost cen, ki je blagodejno vplivala na celotno gospodarstvo.

Dočim nastopa v Angliji opozicija še precej zmerno, je začela uporabljati trgovina v Združenih državah tudi težke kanone. Potrošnike svari, da se bo odprlo pravo peklo, če bi angleške in ameriške oblasti še naprej uganjale svojo monopolistično vlogo v svetovni trgovini. Zato zahtevajo »gospodarsko karto«, ki naj zagotovi pravice trgovcev in dajalcev kapitala v svetovni blagovni trgovini. V prehodni dobi naj bi vodilni močje zasebnega gospodarstva odločujoče vplivali na razvoj trgovine. V Ameriki so tudi vso zadevo speljali na politični tir. Pri odločujočem vplivu Walstreeta na kongres in senat si najbrže vlada ne bo upala kaj ukreniti proti tem sklepom. Glede Bretton Woodsa je mogla vlada še navajati, da se bodo s stabilizacijskim fondom spravile v promet nakopičene zlate količine. Konferenca o dodeljevanju in razdeljevanju surovin pa bi naletela na zelo oster odpor gospodarskih krogov.

(Po »Donauzeitung«.)

Ozadje zakona o posoji in zakupu

Roosevelt je predložil kongresu poročilo o dobavah po zakonu o posoji in zakupu. Na podlagi številkih skuša Roosevelt dokazati, da je ta zakon za ameriški kapitalizem zelo dobra kupčija. V nasprotju s prejšnjimi svojimi poročili je govoril Roosevelt v poročilu kongresu o bodočem pomenu zakona o posoji in zakupu. Zaradi vojne so postali ameriški izdelki

tako znani po vsem svetu kakor še niso bili nikoli. Ameriška industrija bo zato po vojni dobila bistveno večji odjem, če bo seveda ameriška gospodarska politika omogočila kupujočim deželam, da plačajo ameriške dobave. To izjavo je podal Roosevelt, ker so pokazali široki ameriški gospodarski krogi vznemirjenost zaradi prevelikih dobav po zakonu o za-

kupu in posoji. Še bolj so bili vznemirjeni, da bi se tudi po vojni še nadaljevale te dobave. V pomirjenje teh krogov navaja sedaj Roosevelt, da se bo zunanja trgovina USA znatno povečala in da bo povečani izvoz omogočil polno zaposlitev delavstva. Brezposelnost pa je trenutno največji strah ameriških gospodarskih krogov.

Prvo pogodbo po zakonu o zakupu in posoji je sklenila z USA Velika Britanija dne 23. januarja 1942. V pogodbi se je zavezala, da bo še neuporabljeni material vrnila USA, uporabljeni material pa plačala v gotovini ali v blagu ali v drugi obliki, ki bi jo predsednik USA označil kot sprejemljivo. Podobne pogodbe so sklenile z USA še druge države. Praktično pomenijo te pogodbe, da bodo vse te države gospodarsko odvisne od volje USA. Ameriška vlada bo mogla po vojni na podlagi zakona o zakupu in posoji države-prejemnice prisiliti, da ukinejo vse uvozne omejitve za ameriško blago in da priznajo ameriškemu blagu posebne carinske in devizne olajšave. Amerikancem zato ne bo težko vse te trge preplaviti s svojimi množestvenimi izdelki. Izjava Roosevelta dokazuje, da je tudi zakon o zakupu in posoji samo novo ameriško sredstvo za imperialistična stremjenja ameriških kapitalistov, da si osvoje svetovne trge.

Carinska unija med Kanado in USA?

V odločujočih ameriških krogih je razširjeno mnenje, da se bo v kratkem sklenila nekaka carinska unija med Kanado in USA. Pričakujejo, da bo pomenila nova trgovinska pogodba, ki se pripravlja, velik korak naprej k temu cilju. V zvezi s tem se opozarja tudi na govor Kanadčana Brockea Claxtona, enega najzgodnjih sodelavcev kanadskega ministrskega predsednika Mackenzieja Kinga. Claxton je izjavil, da se mora med Kanado in USA omogočiti čim bolj neoviran blagovni promet in da mora biti ta promet prost vseh carinskih uvoznih in izvoznih pristojbin.

Izvedba te politike bi naravno pomenila za britanske trgovinske interese težak udarec in praktično konec sistema, ki je bil sklenjen v Ottawi. Če bi se to zgodilo, bi bila Velika Britanija na kanadskem trgu izločena v korist Združenih držav Severne Amerike. Za Anglijo pač prav nelep izgled!

Pomanjkanje arzenika in parafina v USA

Poročilo koncerna Chemical Corporation naglašja, da je proizvodnja arzenika, citronove kisline in parafinskega voska nezadostna. Proizvodnja surovega in čistega arzenika se je znižala na mesečnih 2000 ton, kar komaj zadostja domači potrošnji. Še slabše je s proizvodnjo citroneve kisline, od katere skoraj nič več ne ostane za civilno potrošnjo, ker je vojaška potrošnja vedno večja. Parafinov vosek so nekaj izvažali, zdaj pa morajo tuja naročila odklanjati. Najbolj se je zmanjšala proizvodnja čistega parafinovega voska.

Novi pogozdovalni načrt na Bolgarskem

Letošnjo jesen naj bi se izvedla na Bolgarskem velika pogozdovalna dela. Izvedla se bodo v okviru triletke, ki je določena v vseh podrobnostih. Vsaka občina se mora natančno ravnati po smernicah, ki jih je določilo kmetijsko ministrstvo.

† Josip Olup

Umrl je ugledni ljubljanski trgovec in hišni posestnik g. Jožef Olup, ki je letos 20. januarja dopolnil 70. leto svojega vestnemu delu in dobronesti posvečenega življenja.

Doma iz Draže vasi pri Konjicah je prišel v svojih mladih letih v Ljubljano, služboval je pri mestni policiji, potem pa se je z izredno pridnostjo in sposobnostjo posvetil trgovini ter se že pred prvo svetovno vojno uvrstil med ugledne ljubljanske trgovce. Čeprav je predvsem skrbel za svoje podjetje, svojo rodbino, svoje nameštence in reveže, je vendar našel še čas, da se je z vso vnemo posvetil tudi javnemu delu. Med drugim je bil osem let občinski svetnik ter član direktorija Mestne hranilnice in delegat mestne občine pri Kreditnem zavodu. Tudi na teh mestih se je izkazal kot mož vestnega dela in človek velike izkušnosti.

Med mnogimi vrlinami ga je določila tudi zgladna dobronost. Vedno je skrbel za ljudi v stiski. To je dokazal zlasti kot okrajni načelnik petega mestnega okraja ter kot član raznih dobronostnih organizacij. Zvesti slovenski tradiciji je bil vsako leto mnogim otrokom darežljivi birmanški boter. Tako je po nagibu svojega dobrega srca olajšal marsikatero gorje, s prisrčno ljubeznivostjo pa si je pridobil vse polno dobrih prijateljev tudi izven svojega stanovskega kroga, v katerem je bil po svoji tovariški zavednosti in zvestobi visoko cenjen in spoštovan.

Jožefu Olupu časten spomin, njegovi rodbini pa iskreno sožalje!

Z mednarodnega trga živil in surovin

Ker pričakujejo v čezmorskih deželah bogato žetev, so se v zadnjem času na mednarodnih tržiščih cene pšenice in rži znižale za 2 do 3%, nekoliko pa so popustile tudi cene bombaža in volne, ki so se precej dvigale do konca julija. V porastu so cene maščob in rastlinskega olja, kar večja predvsem za ricinovo olje ter za olje iz semena ogrščice in bombaža. Po rastlinskem olju je veliko povpraševanje v Severni Ameriki.

»Donauzeitung« piše, da je mednarodni trg pod vplivom kopičenja surovin v USA. Poleg masti, olja in drugih živil pripravljajo tam tudi velike zaloge trdih tekstilnih vlaken in kavčuka. Zaloge se ne pripravljajo samo za povojno dobo, temveč tudi zato, ker se je domača proizvodnja znižala zaradi pomanjkanja izvezbanih delovnih moči.

Samo od severno-ameriške mlinške industrije so se skrčila naročila na mednarodnem trgu, ker se obeta Severni Ameriki še boljši

žitni pridelek, kakor je bil lanski. Rekordno žetev pričakujejo v Kanadi, ki bo z žitom zalagala tudi Veliko Britanijo. V Severni Ameriki bo letos pridelek koroze za približno 3% manjši od lanskega, pridelek sladkorja pa cenijo na 1.26 milijona ton, kar je skoraj za 30% manj ko lani. Zaradi tega ostane dosedanje racioniranje sladkorja in do žetve se bo zmanjšala tudi industrijska uporaba sladkorja, po žetvi bodo pa pri proizvodnji alkohola uporabljali več žita.

Na konferenci o kavčuku, ki je zdaj v Londonu, razpravljajo tudi o proizvodnji in potrošnji umetnega kavčuka. V mirni dobi so Združene države Severne Amerike kupovale najmanj polovico zalog naravnega kavčuka, ki so bile na svetovnih tržiščih, zdaj pa kopičijo zaloge, da bi same postale svetovne dobaviteljice. Severno-ameriški nasadi bombaža so se od lani do letos skrčili za 7%, proizvodnja pa cenijo letos na 10.25 milijona bal.

Mrtvi kapital v romunskih vaseh

»Donauzeitung« poroča, da primanjkuje v Romuniji gotovine, čeprav je obtok bankovcev dosegel že blizu 209 milijard lejev. Gotovine primanjkuje predvsem zaradi tega, ker jo zadržujejo kmetje. Pred vojno so imeli kmetje le malo denarja, zdaj, ko so za svoje pridelke dosegli višje cene, jim denarja sicer ne manjka, industrijske izdelke in druge potrebščine pa le malo kupujejo, ker menijo, da bo v normalnih razmerah vse cenejše. Tudi evakuiranci so prinesli v vasj dosti denarja, ki pa ne

pride več nazaj v mesta. Tako je v vaseh precej mrtvega kapitala, trgovina v mestih pa trpi zaradi pomanjkanja gotovine. Da bi se dobila plačilna sredstva, mora država izdajati nove emisije zakladnih bonov, s katerimi se poravnajo državni dolgovi pri raznih dobaviteljih.

Zakladne bone izdaja finančno

ministrstvo, izplačujejo se pa iz državnega proračuna v četrtletnih obrokih v dobi 5 let s 5% letnih obrestmi. Z zakladnimi bonji se lahko plačujejo davki in druge državne pristojbine. Letos meseca maja so dobili samo dobavitelji državnih železniz za 2 milijardi zakladnih bonov, pozneje pa so se bonji za poravnavo dolgov državnih železniz zvišali na 5 milijard.

V trgovini se najbolj občuti pomanjkanje kovanega denarja, ker kmetje kovance še bolj zadržujejo ko bankovce. Obtok kovancev je bil v milijonih lejev v zadnjih letih naslednji: 1939. — 7.146, 1940. — 8.434, 1941. — 9.165, 1942. — 13.233, 1943. — 14.229. Letos bo obtok kovancev še dosti večji, ker pridejo v promet tudi novi kovanci po 500 lejev. Samo teh kovancev bo za 5 milijard lejev. Kovance daje v promet finančno ministrstvo, bankovce pa Narodna banka, ki je v zadnjem svojem poročilu navedla, da je v obtoku bankovcev za 208.8 milijarde lejev.

Kapaciteta norveških ladjedelnic

Pred vojno so norveške ladjedelnice zgradile povprečno na leto ladij za kakih 30.000 brt. V letih 1930.—1939. je Norveška zgradila na svoj račun 253.000 brt, za inozemstvo pa 50.000 brt. V tej dobi se je norveška trgovinska mornarica povečala za 2.4 milijona brt, delež domačih ladjedelnic pri tem pa je bil samo 10.6%. S tako nizko kapaciteto svojih ladjedelnic Norveška po vojni ne bo mogla nadomestiti izgub pri svoji trgovinski mornarici, ki je pred izbruhom vojne dosegla 4.8 milijona brt. Lastniki ladjedelnic so v Oslu ustanovili vzajemno poslovalnico, ki bo skušala rešiti problem obnove trgovinske mornarice.

Gospodarske vesti

Zaradi združitve več tovarn za izdelovanje britvic v Nemčiji se je mogla proizvodnja britvic tako poceniti, da je znižal državni komisar za cene s 1. septembrom ceno britvic na 5 oz. 3.5 fenigov. Kakovost britvic pa je ostala na stari višini.

Enotne fakture po predpisih ministrstva za oboroževanje in proizvodnje se v Nemčiji postopno uvajajo. Z enotnimi fakturami bo znatno poenostavljeno poslovanje v pisarnah velikih tvrdk. Tudi trgovska korespondenca bo sedaj olajšana.

Zaradi varčevanja je proizvodnja tinte v Nemčiji zelo racionirana. Sedaj se je posrečilo izdelovati tinto v tabletah. Na ta način se prihrani tudi mnogo na zaobali, saj se je v Nemčiji potrebovalo na leto 40 milijonov steklenic za tinto.

Mlečne dobave nemškimi mlekararnam so se letos v primeri z lani povečale. V še večji meri pa se je povečala proizvodnja surovega masla.

Dočim se je v Nemčiji proizvedlo leta 1933. na površini 10.000 ha z oljnim rastlinami posejane zemlje 6000 ton olja, se je v letu 1943. pridobilo 280.000 ton, po Lichtu pa se bo letos pridobilo celo 350.000 ton olja.

Srbska narodna banka je dala 1. septembra v promet nove bankovce po 500 din.

Vojni pribitki na tobačne izdelke so se v avgustu uvedli v Slovaški. Pri cigarah znaša pribitek 0.35 do 3 Ks, pri cigaretah pa 0.10 do 0.50 Ks za kos.

Po poročilu slovaške zadrugne zveze je sedaj na Slovaškem več ko tisoč konsumnih zadrug z več ko 180.000 člani. Te zadrugne imajo 110 milijonov Ks kapitala.

Oskrba Carigrada z živi je zaradi ustavitve turške plovbe po Crnem morju resno ogrožena. Zato so oblasti dopustile, da smejo nekatere manjše tovorne ladje zopet voziti živila v Carigrad. Plovba po Egejskem morju je še nadalje ustavljena.

Belgijsko notranje ministrstvo je s 15. avgustom prepovedalo vsak promet z osebnimi avtomobili.

Površina tobačnih nasadov je bila na Bolgarskem zopet znatno povečana. Leta 1940. je znašala ta površina 50.000 ha, se povečala v letu 1941. na 80.000 ha, sedaj pa znaša že 97.000 ha. Tudi kakovost tobaka se je izboljšala.

Bolgarska računa letos z zelo dobro vinsko letino, ker so se mogle trte kljub pomanjkanju modre galice obvarovati pred trtnimi škodljivci.

Svedski kontrolni urad za cene je predlagal, da se podaljša splošna prepoved dviganja cen tudi po 31. avgustu, in sicer zaenkrat do 30. septembra.

Proizvodnja ladij je po poročilu lista »Financial Times« v juliju v USA nazadovala.

Število samostojnih podjetij v USA se je od jeseni 1941 znižalo za približno 15 odstotkov. Skupno je prenehalo samo samostojnih trgovin okoli 300.000.

Najvišje sodišče v Mehiki je na podlagi ustavnih določil naročilo vladi, da razlasti vse za narod potrebna ležišča petroleja. Lastniki razlaščenih ležišč dobe primerno odškodnino.

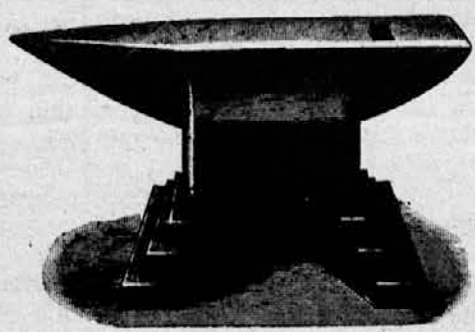
OKVIRJE izdeluje specialist **KLEIN**
Wolfeva 4

F. & I. Goričar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
● priporoča razno manufakturno blago ●

Za nakup razne železnine se vam priporoča trdka

Fr. Stupica

Ljubljana
Gospodarska cesta št. 1
(poleg »Figovca«)
Prodaja razstreliv

Srečko Lapaine

trgovina s krznom

obvešča svoje cenjene stranke,

da s 1. septembrom 1944

zopet redno posluje

Matej Orehek

trgovina z modnim galanterijskim blagom in čevlji

Ljubljana, Kolodvorska ulica 26

Elektro - podjetje

„**BOKO**“

Ljubljana - Bleiweisova št. 18
Palača Kmetске posojilnice

Čitajte »Trgovski list«!

TRGOVSKA KOLONIJALNO-IMPORTNA ZADRUGA

Z O. J.

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12

afab trikotaža in pletenine

F. KOS

LJUBLJANA

Židovska ulica št. 5

Globoko potrti naznanjamo žalostno vest, da je 6. t. m. previden s tolažili svete vere mirno v Gospodu zaspal naš ljubljani oče, gospod

Olup Josip
trgovec in posestnik.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto dne 9. septembra 1944 ob 4. uri popoldne iz Žal kapelica sv. Nikolaja na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, 7. septembra 1944

Zalujoči otroci, zeti, sinahe in vnuki.